

hermes

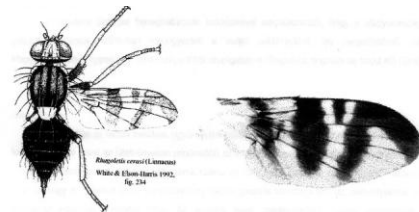
**A profi kert!
A profi partner!
A profi gazdaság!**

Kedves Kertbarátnők, tisztelt Kertbarátok!

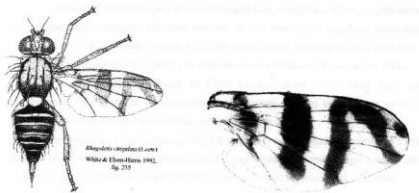
2010.évi 14. felhívás

► Dr. Orlóci László az ELTE Fűvészkert igazgatója két új gombabetegségre hívta fel a figyelmemet. A ciprusféléken károsító *Botryosphaeria dothidea* és a *Seridium unicorne* már valószínűleg nálunk is megjelent. A *Botryosphaeria* faj fertőzésétől száradó foltok keletkeznek a ciprus kérgén, majd ennek hatására elszáradnak az érintett ágak. A másik kórokozótól szintén többől száradnak az ágak, de itt minden esetben gyantakiválást is megfigyelhetünk.

Reider Imréné Klárka a talajból fertőző *Pestalozzia* gombafajok terjedését jelezte. Száradó ágak, pusztuló fák mutatják a fatestben terjedő kórokozó jelenlétét.

2. ábra. Az európai cseresznyelég (Rhopalosiphum cerasi Linnaeus) (White és Elson-Harris, 1992).

3. ábra. Az amerikai keleti cseresznyelég (Rhopalosiphum cingulata Loew) (White és Elson-Harris, 1992).

Köszönjük a két hírt, mely ismét felveti az örökzöldek növényvédelmének a kérdését. Lassan több gond van velük mint a haszonnövényeinkkel. Vírusok, baktériumok, gombák és állati kártevők egyaránt megtalálhatóak rajtuk. Nehezíti a kertbarátok helyzetét az is, hogy **általában csak mikroszkóppal lehet beazonosítani** a károsítókat és alig találunk engedélyezett III. kategóriás készítményt. Így még inkább felértékelődnek – Klárka és dr. Orlóci László által is ajánlott - vegyszermentes eljárások:

- Száraz időben rendszeresen öntözünk, nagy vízmennyiséggel. (A beépített öntözőberendezések csak feszíteni és kis mennyiségű vizet pótolnak.) A lombot is „mossuk le”, mert a mi nyarainknál általában párásabb mikroklímát kívánnak. Az örökzöldek télen is párologtatnak, tehát fagymentes napokon is öntöznünk kell.
- A fertőzött elhalt részeket távolítsuk el, majd tüzre velük. A lehullott lombbal ugyanezt tegyük. Gombák, aknázómozolyok fertőző képleteit semmisíthetjük meg. (A talajtakaró fenyőkéreg mulcs alatt megbújnak a beteg levelek, folyamatos az újrafertőzés.) Az elhalt fákat is minél előbb szedjük ki, égessük el.
- A metszés, fűrészelés eszközeit minden

növényegyed után fertőtlenítsük pl. Hypoval. • „A legjobb védelem a beteg fa eltávolítása és egy új egészséges egyed ültetése, lehetőleg rezisztens fajtával. (Thuja plicata, Cupressocyparis notabilis, Cupressocyparis Márta, Cupressus glabra)”—idézem az igazgató úr leveléből. A felsorolt fajták jól tűrik a szárazságot, tehát biztosabban állják a kórokozók rohamát.

• Úgy vélem, hogy a permetezésben rejlő lehetőségeket is ki kell használnunk. Ha felütik az idej „szerjegyzék” 470. és 471. oldalát, láthatják, hogy fenyőfélékre, erdészetben, faiskolákban és csemetekertekben hivatalosan mivel védekezhetünk. Talajfertőtlenítésre a **Force 1,5 WG, a Basamid G, a Previcur 607 SL és az azonos hatóanyagú Proplant** engedélyezett. A Force-ot ismerik, a sövényből kiemelt fa pótlása előtt a Basamidot óvatosan használnám. Közél van a másik fa gyökere illetve a beültetés előtt alaposan szellőztetni kell a kezelt talajt. A két utóbbi készítmény felszívódó permetszer (pl. fitoftórák, peronoszpórák, Phytium fajok ellen), de a talajlakó gombák ellen beöntözéssel is kijuttatható, hasonlóan az Actarához.

Rovarok ellen engedélyezett pl. a II. kategóriás **Bi 58 EC és a dimetoát** hatóanyagú testvérei. (A Bi 58 EC-vel csínján bánjanak, néhány faiskolában perzselésről hallottam.) Lombrágó hernyókra bőségesen kaphatunk III. kategóriás szereket is: pl. **Dimilin 25 WP, Nomolt 15 SC, Rimon 10 EC, Dipel-ek, Match 050 EC, Runner 2 F.** A kitinszintézis-gátlókra vonatkozó technológiáról a 8. felhívásban írtam, a kijuttatás elve itt is ugyanaz. Az **Actara 25 WG-nek és a Mospilan 20 SP-nek** nincs engedélye örökzöldekben. Sajnálom, mert jó hatásfokkal gyérítik a levéltetveket, molyokat, tripszeket, bogarakat és a pajzstetveket is. Levélen és gyökéren át is felszívódnak. Dézsásoknál valószínűleg belocsolva is használhatók (a 11. felhívás alapján).

Levéltetveket, felszínen rágó rovarokat kezelhetünk piretroidokkal, pl. **Sherpa, Karate Zeon, Decis 2,5 EC, stb.** A forró, aszályos nyaraktól sínylődő örökzöldeken tomboltak az atkák. Egyetlen készítményt sem találtam a hivatalos listán. A kertészek visszajelzései jók a 4. felhívás atkaölőiről, perzseléssel nem találkoztak.

Gombák ellen a kiváló, de I. kategóriás **kaptánokat** (pl. Orthocid 50 WP), csak növényorvosi vénnel érhetik el. A ciprusokat támadó két gomba ellen külföldön beváltak a **rézkészítmények, az Amistar és a Topsin-M.** Ezeket évek óta használják a hazai kertbarátok is, kedvezőek a tapasztalatok. Sokan a **mankocebeket** (8. felhívás) és az egyéb felszívódókat is kedvelik, főleg a **Ridomil Gold MZ-t, de pl. Systhane Duplot és az Acrobat MZ-t** is, stb. Tapadásfokozókra minden esetben szükség van, a viaszos leveleken lecsorogna a permetlé (lásd 11. felhívást). Egyben a permetszepek szétterülését és esőállóságát is növeljük ezekkel az adalékokkal. Itt is óvatosságra intem a felhasználókat. Pontosan adagolják ezeket a segédanyagokat, mert töményebben oldhatják a levelek viaszbevonatát és így az egyébként veszélytelen készítmények is perzselhetnek.

A vízben fulladozó növények nem tudják a tápanyagokat megfelelően felvenni. Lombtrágyázással pótoljunk, legyengült állományban inkább az alsó dózissal dolgozzanak. (Ez a növényvédő szerekre is érvényes.)

► A többi kerti növényről, a fény- és a feromoncsapdák fogásairól nem tudok újat mondani. (Lásd táblázat.) Talán eláll a szél és az eső, amint lehet permetezzenek az előző felhívásokban leírtak szerint.

► Kérésükre a augusztus közepéig rajzó, friss jövevény, az amerikai keleti cseresznyelég szárnyrajzát ideillesztem. Miatta hagytuk kint a ragacsos sárgalapokat és folytatjuk a megfigyelést. Aki ilyen mintázatu legyet fog a kertjében, kérem jelezze a gödöllői növényvédelmi hatóságnak (telefonjuk:+36 28/512 440).

Budapest III. kerület északi részének keleti lejtőjén lévő kert adatai, 2010:

Dátum:	04.14.	04.21.	04.28.	+05.05.	05.12.	05.19.	05.26.	+06.02.	06.09.	06.16.	06.23.	+06.30.	07.07.	07.14.
Almamoly	0	0	5	31	22	16	29	7	19	3	15			
Szilvamoly	15	9	9	38	109	28	52	25	49	35	18			
Keleti gyüm. moly	6	13	27	30	97	24	45	23	62	51	16			
Barackmoly	0	0	0	2	3	2	5	13	74	38	13			
Tarka sz. moly	0	0	0	26	59	10	44	25	16	11	1			
Cseresznyelég	-	*	0	0	0	0	19	8	4	0	0			
Almafaszítkár	0	0	0	0	0	0	1	9	30	24	18			
Almailonca	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Szilvadarázs	-	*	1	0	0	0	0	0 levéve	-	-	-			

Budapest II. kerület Rózsadomb déli fekvésű kertjének adatai, 2010:

Dátum:	04.14.	04.21.	04.28.	+05.05.	05.12.	05.19.	05.26.	+06.02.	06.09.	06.16.	06.23.	+06.30.	07.07.	07.14.
Almamoly	0	0	0	7	15	3	29	12	37	15	13			
Szilvamoly	9	12	5	21	50	14	29	20	51	22	11			
Keleti gyüm. moly	8	10	34	38	25	10	23	9	17	26	1			
Barackmoly	0	0	0	1	0	M	-	*	43	20	3			
Tarka sz. moly	0	0	1	8	29	5	7	8	8	7	4			
Cseresznyelég	-	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Gyapottok b.lepke	-	-	-	-	*	0	0	0	0	0	0			
Szilvadarázs	-	*	2	0	0	0	0	0 levéve	-	-	-			

Budapest XI. kerület Sasad, síkfekvésű kertjének adatai, 2010:

Dátum:	04.14.	04.21.	04.28.	+05.05.	05.12.	05.19.	05.26.	+06.02.	06.09.	06.16.	06.23.	+06.30.	07.07.	07.14.
Almamoly	0	1	2	3	12	1	0	3	25	17	21			
Szilvamoly	6	5	15	14	17	4	6	13	5	3	12			
Keleti gyüm. moly	5	5	42	54	74	10	29	5	46	14	33			
Barackmoly	0	0	0	5	1	0	15	7	42	10	7			
Tarka sz. moly	0	0	4	16	10	4	0	0	102	19	15			
Kéregmoly	0	0	0	3	19	0	84	78	76	34	65			
Cseresznyelég	-	*		3	0	0	0	0	13	37	3			
Földk.t.gy.lég	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0			
Gyapottok b.lepke	-	-	-	-	*	0	0	0	0	0	0			
Almafaszítkár	-	-	-	-	*	0	3	8	18	0	0			
Aszalványmoly	-	-	-	1	0	0	1	1	3	7	5			
Fenyőilonca	-	-	-	-	*	0	1	0	7	11	7			
Lombosfa f.moly	-	-	-	2	1	0	0	0	5	0	0			
Nagy farontó	-	-	-	-	*	0	0	0	0	0	0			
Ligeti sodrómoly	-	-	-	3	0	0	3	0	0	2	1			

Budapest XVII. kerület és Ecsér (Pécel) határán lévő síkfekvésű kert, 2010:

Dátum:	04.14.	04.21.	04.28.	+05.05.	05.12.	05.19.	05.26.	+06.02.	06.09.	06.16.	06.23.	+06.30.	07.07.	07.14.
Almamoly	0	0	2	16	13	11	24	10	26	42	N			
Szilvamoly	6	4	10	48	30	8	81	41	14	10	N			
Keleti gyüm. moly	3	3	10	35	21	7	74	35	45	54	N			
Barackmoly	0	0	0	0	0	3	16	20	72	62	N			
Tarka sz. moly	0	0	9	46	24	55	28	18	40	26	N			
Ribiszkeszítkár	0	0	0	0	0	0	1	2	10	4	N			
Almafaszítkár	0	0	0	0	0	0	0	2	26	24	N			
Cseresznyelég	-	*	0	0	0	1	1	16	66	27	N			
Földk.t.gy.lég	-	*	0	0	0	0	0	0	0	0	N			

Budapest XXI. kerület és Szigetszentmiklós határán lévő síkfekvésű kert, 2010:

Dátum:	04.14.	04.21.	04.28.	+05.05.	05.12.	05.19.	05.26.	+06.02.	06.09.	06.16.	06.23.	+06.30.	07.07.	07.14.
Almamoly	0	0	0	1	3	0	N	13	19	6	16			
Szilvamoly	5	0	7	50	39	7	N	66	45	28	21			
Keleti gyüm. moly	0	7	19	19	7	0	N	10	17	27	29			
Barackmoly	0	0	0	0	0	2	N	25	32	51	8			
Tarka sz. moly	0	2	15	28	31	1	N	12	22	6	30			
Cseresznyelég	-	*	0	0	0	0	N	0	0	24	0			

csapdák kihelyezve: 04.07-én illetve a *-gal jelölt napokon, jelölések: + kapszula cseréje, N nem lehetett leolvasni (a következő adat halmozott érték), M megsemmisült

Budapest, 2010. június 24-én

Üdvözlettel:

Zsigó György

Hermes Üzletek, ahol a növényvédő szereket megvásárolhatják*:

- Kertészeti Áruház
- 2011 Budakalász, Lupa szigeti elágazás – 06-26-340-296
- Kertészeti Áruház
- 1132 Budapest, Váci út 6. – 3-110-046
- Kertészbolt
- 1077 Budapest, Baross tér 16. – 3-426-722
- Kertészbolt
- 1024 Budapest, Moszkva tér 3. – 2-124-201
- Kertészbolt
- 1025 Budapest, Pusztaszeri út 95. – 4-384-298
- Kertészeti és Iparcikk Szaküzlet
- 1134 Budapest, Bulcsú utca 23/a. – 3-408-643
- Kertészbolt
- 1114 Budapest, Bartók Béla út 66. – 4-666-103
- Méhészeti és Kertészeti Szaküzlet
- 1094 Budapest, Ferenc krt. 37. – 2-181-750

*Kérjük, tájékozódjon előre, hogy az adott üzletben megtalálható-e az Ön által megvásárolni kívánt vegyszer!